

Vergaderjaar 1994–1995

23 938

Regeling van de organisatie belast met de inning van onderhoudsbijdragen voor kinderen en met de vaststelling en inning van ouderbijdragen voor jeugdhulpverlening (Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen)

B

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 22 september 1994 en het nader rapport d.d. 12 oktober 1994, aangeboden aan de Koningin door de Minister van Justitie, mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 20 juni 1994, no. 94.004753, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, mede namens de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende regeling van de organisatie belast met de inning van onderhoudsbijdragen voor kinderen en met de vaststelling en inning van ouderbijdragen voor jeugdhulpverlening (Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen).

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 20 juni 1994, no. 94.004753, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermelde ontwerp rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 22 september 1994, no. W03.94.0360, moge ik U, mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, hierbij aanbieden.

1. Ingevolge artikel 11, derde lid, van het voorstel van wet kan de raad van toezicht van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) geen geldige besluiten nemen, indien niet ten minste drie leden ter vergadering aanwezig zijn.

Deze quorumregeling zal op moeilijkheden kunnen stuiten, indien de Minister van Justitie op grond van artikel 9, in overeenstemming met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, tot het benoemen van niet meer dan drie leden van die raad zou overgaan. In die situatie immers zal de raad geen geldige besluiten kunnen nemen zodra bijvoorbeeld een lid van de raad wegens ziekte afwezig is.

Naar het oordeel van de Raad van State dient artikel 11, derde lid, of artikel 9, eerste lid, te worden aangepast.

1. Artikel 9, eerste lid, is aangepast door de woorden «ten minste drie en ten hoogste» te schrappen.

2. In punt 10 van de memorie van toelichting wordt terecht opgemerkt dat de personeelsleden van het LBIO na verzelfstandiging ambtelijke status houden. Naar het oordeel van de Raad is dan de eerste helft van de eerste volzin van het tweede lid van artikel 14 overbodig. Volstaan kan worden te

bepalen dat de bevoegdheden welke in de regels die gelden voor degenen die door het Rijk zijn aangesteld om in burgerlijke openbare dienst werkzaam te zijn, zijn toegekend aan de Minister van Binnenlandse Zaken, ten aanzien van het personeel van het LBIO worden uitgeoefend door de directie.

2. Artikel 14, tweede lid, eerste deel, is geherformuleerd, maar in wat andere zin dan door de Raad bedoeld. Verduidelijkt is dat de rechtspositie van het personeel overeenkomstig de regels is die gelden voor ambtenaren die zijn aangesteld bij de ministeries (in de wandeling aangeduid als: sector Rijk). De oorspronkelijke formulering van het eerste deel van het tweede lid van artikel 14 was te ruim, omdat er voor degenen die door het Rijk zijn aangesteld om in ambtelijke openbare dienst werkzaam te zijn uiteenlopende rechtspositieregels kunnen gelden. In dit licht is het zinvol het eerste deel van het tweede lid van artikel 14 te handhaven.

3. *In de toelichting op de artikelen 15 tot en met 21 komt naar voren dat de ter beschikking gestelde bedragen in de loop van het begrotingsjaar als gevolg van indexering kunnen worden gewijzigd. Het is de Raad niet duidelijk waarop de bevoegdheid tot indexering is gebaseerd. In de toelichting dient hieromtrent duidelijkheid te worden verschaft.*

3. In de toelichting is de zin met betrekking tot de indexering geschrapt.

4. *In artikel 21, zesde lid, wordt verwezen naar artikel 22, vierde lid. Artikel 22 kent evenwel geen vierde lid. Wellicht is bedoeld artikel 22, eerste lid. Het artikelonderdeel dient te worden aangepast.*

4. De verwijzing in artikel 21, zesde lid, behoort te zijn een verwijzing naar het vierde lid van artikel 21. Aanpassing heeft plaatsgevonden.

5. *De in artikel 23 vervatte bevoegdheid van de Ministers van Justitie en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur bij verwaarlozing van taken door het LBIO ziet uitsluitend op de taken bedoeld in artikel 2, derde en vierde lid. Niet valt in te zien waarom deze bevoegdheid niet zou behoren te gelden bij verwaarlozing van taken bedoeld in het vijfde lid van artikel 2. De Raad is van mening dat artikel 23 moet worden aangevuld.*

5. De taakverwaarlozingsbepaling van artikel 23 ziet uitdrukkelijk alleen op de wettelijke taken. Deze wettelijke taken worden exclusief door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen uitgeoefend. De zorg voor de behoorlijke uitoefening van deze taken blijft ook in zeker opzicht een overheidsverantwoordelijkheid. Weliswaar is voor de taken, bedoeld in artikel 2, vijfde lid, een aanwijzing bij algemene maatregel van bestuur nodig, maar deze aanwijzing impliceert, zoals in de memorie van toelichting bij punt 9 ook is aangegeven, een toestemming, maar geen opdracht om deze taken te vervullen. Het gaat hier niet om exclusief door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te verrichten taken. De overheidsverantwoordelijkheid voor de uitoefening van deze taken beperkt zich dan ook tot de toets of door het verrichten van deze extra taken de wettelijke taken niet in de knel komen. In dit licht ligt het niet voor de hand de taakverwaarlozingsbepaling te doen uitstrekken tot de taken, bedoeld in artikel 2, vijfde lid.

6. *In paragraaf 6 van de toelichting komt tot uitdrukking dat het functioneren van het LBIO als extern verzelfstandigde organisatie vijf jaar na inwerking-treding van de wet zal worden geëvalueerd.*

In het wetsvoorstel ontbreekt een daartoe strekkend voorschrift. Hierin dient te worden voorzien (regeringsstandpunt over functionele decentralisatie; Kamerstukken II 1990/91, 21 042, nr. 4, bladzijde 34).

6. De toezegging in de memorie van toelichting dat het functioneren van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zal worden geëvalueerd, is voldoende om aan regering en parlement het noodzakelijke inzicht te geven in dit functioneren.

7. *In de toelichting (paragraaf 7) wordt vermeld dat de leden van de raad van toezicht daarin op persoonlijke titel zitting hebben en hun functie zonder*

last of ruggespraak dienen uit te oefenen. Het is de Raad opgevallen dat, anders dan in bijvoorbeeld artikel 5, achtste lid, van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank, een dergelijk voorschrift niet is opgenomen en ook niet op andere wijze, zoals in artikel 12, tweede lid, van de Organisatiewet Kadaster, de bijzondere verantwoordelijkheid van de raad van toezicht wordt benadrukt. Gezien het gewicht daarvan verdient het aanbeveling het voorstel op dit punt aan te vullen.

7. In het voorstel is in artikel 9 bepaald dat de leden van de raad van toezicht daarin op persoonlijke titel zitting hebben en hun functie zonder last of ruggespraak uitoefenen.

8. In de toelichting (paragraaf 12) wordt opgemerkt dat het LBIO vennootschapsbelastingplichtig kan worden indien het andere dan de wettelijke taken gaat verrichten. Aangezien dit op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel f, en derde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 alleen het geval kan zijn indien een landbouwbedrijf, een nijverheidsbedrijf dat niet uitsluitend of nagenoeg uitsluitend water, gas, elektriciteit of warmte levert, een mijnbouwbedrijf, een handelsbedrijf dat niet uitsluitend of nagenoeg uitsluitend de handel in onroerende zaken of daarop betrekking hebbende rechten tot voorwerp heeft, een vervoersbedrijf met uitzondering van lokaal personenvervoer, of een bouwkas wordt gedreven, rijst de vraag welke praktische betekenis deze opmerking heeft. Naar het oordeel van de Raad kunnen de laatste drie alinea's van paragraaf 12 vervallen, alsmede de woorden «voor de opgedragen wettelijke taken» in de daaraan voorafgaande alinea.

8. Na overleg met de Staatssecretaris van Financiën merken wij het volgende op. In het algemeen heeft de uiteenzetting over de fiscale gevolgen voor de vennootschapsbelasting in wetsvoorstellen ter zake van verzelfstandigen of privatiseringen tot doel de positie van het bij of krachtens die wetsvoorstellen op de te richten lichaam voor de fiscaliteit vast te leggen. De passage over de overige werkzaamheden van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen moet dan ook in dat licht worden gezien. Met de Raad zijn wij van oordeel dat het niet waarschijnlijk is dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen in het kader van zijn overige werkzaamheden activiteiten zal gaan ontplooiën die kwalificeren voor de opsomming van artikel 2, derde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Gezien het doel van de passage over de fiscale gevolgen geef ik er echter de voorkeur aan de visie van de Raad in de memorie van toelichting weer te geven. De memorie van toelichting is dan ook in deze zin aangepast.

9. Uit de memorie van toelichting blijkt niet dat over de voorgenomen verzelfstandiging overleg is gevoerd met vertegenwoordigers van het personeel. Ervan uitgaande dat dit overleg is gevoerd, dienen de resultaten van dit overleg in de toelichting te worden vermeld.

9. Met vertegenwoordigers van het personeel is over deze verzelfstandiging overleg gevoerd. De resultaten daarvan zijn in de toelichting vermeld.

10. In paragraaf 17 van de toelichting wordt verwezen naar een bijgevoegd overzicht waarin de huidige inrichting van de organisatie is opgenomen. Dit ontbreekt evenwel. Hierin dient te worden voorzien.

10. Het desbetreffende overzicht is bijgevoegd.

11. Voor enkele redactionele kanttekeningen verwijst het college naar de bij het advies behorende bijlage.

11. De redactionele kanttekeningen zijn overgenomen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om overal in de tekst van het voorstel van wet en de memorie van toelichting de aanduiding «Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur» te vervangen door: Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Verder was voorgesteld het tweede lid van artikel 240 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek te doen vervallen, maar was over het hoofd gezien dat dit tweede lid weliswaar niet langer op de raad voor de kindbescherming van toepassing zou zijn, maar

wel voor het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen dient te gelden. Artikel 240, tweede lid, is daarom overgebracht naar artikel 408 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en daar als elfde lid opgenomen.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten*

Ik veroorloof mij U, mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, in overweging te geven, het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting met bijlagen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Justitie,
E. M. A. Schmitz

Bijlage bij het advies van de Raad van State van 22 september 1994, no. W03.94.0360, met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- In paragraaf 7 van de memorie van toelichting het begrip «afspraken» vermijden.
- In paragraaf 12 van de toelichting (tweede alinea) vóór «overheidslichamen» toevoegen: andere.